

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
Egy hóra. . . . 1 kor. Egy hóra. . . . 1 kor. 50 fill.
Negyedévre . . . 3 . . . Negyedévre 4 . . . 50 .

Felolvas szerkesztő:
Uj. NÓRICZ PÁL.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Plac-utca 47. és 49. szám.

A debreczeni egyetemért.

— Részlet dr. Ferenczy Gyulának a hódmezővásárhelyi egyetemi hangversenyen tartott beszédéből. —

Fény és meleg árad a szivekből és lelkekből (e teremben) és lelkesedést teremt. Fény és meleg után sóhajtozik odakint is az élet és a fejlődés.

Ezért hangzott fel a teremtés reggelén az isteni parancsszó: „Legyen világosság!” s ezért nevezi magát a Megváltó a világ világosságának, a kit valaki ha követ, nem jár a sötétben.

Midőn a debreczeni egyetem dolgáról beszélünk, akkor is e fényforrást keressük s midőn a művelődésnek oltárt építünk, templomot, iskolát emelünk: akkor is e sötétség ellen védekezünk.

S tudjátok, mi a legnagyobb sötétség? A tudatlanság. Régen megiratott: Elvész a nép, a mely tudomány nélkül való.

Régen is elveszett, hát még ma, midőn az élet nagy harcát többé nem testi, hanem lelki fegyverekkel harcoljuk, midőn a létérti küzdelemben nem a testi erő, hanem tehetség, műveltség, tudomány segítenek?

Egyénnek, nemzetnek egyformán

összes képességeinek kifejtésére van szüksége, hogy megállhasson a nagy forgatagban.

Ime, erre valók az iskolák, ezért építjük és nagy áldozatok árán ezért tartjuk fent azokat.

Érezzük, hogy a világ egy hatalmas versenytér, melyen a nemzetnek nem csak terményekkel, iparcikkokkal versenyeznie, hanem ennél drágább javakkal, polgáraiak lelkével, tudásával, műveltségével is.

Régen őseink folyamok, mocsárok mögött nagy földsáncokat hánytak, vagy a bérctetőkön magas sziklavarakat raktak.

Ezek az erősségek ma az iskolák, A különböző nép- és közoktatási intézetek, szak iskolák.

De mind ezek hatása nem tökéletes, ha a tudás, mely bennök tanítat'k, nem a hazai földből fakadt, nem lelkünkben virágozott ki s ha nincsenek felettök egyetemek, amelyek azokat egészbe foglalják, melyek a tudást önállóan termelik, az ismereteket megújítják, megpróbálják és elterjesztik.

Sok nélkül ellehet egy nemzet, de ilyen magas művelődési tényezők nélkül nem lehet soha.

Mi sem vagyunk. Van két egyetemünk, de milyen kevés az az ország és a magyarság szükségletéhez képest.

Romániának van 2, Németországnak 21 s nekünk itt Magyarország közepén a 6—7 milliónyi szinmagyarnak lenni kellene legalább 3-nak. S ime nincs egy is. Az ország szive, a gazdag Alföld van elhagyatva. Itt van a nép arra kényszerítve, hogy alant maradjon és a hétköznapi műveltség, a közkeleti kultúra mellett szellemileg el-sorvadjon.

Ennek kell ezután megváltozni, nem egyik vagy másik város, még nem is az Alföld, hanem a magyarság érdekébeu.

Mi nagy Magyarországról ábrándozunk. Nekünk egészséges, erős magyarságra van szükségünk, mely sem faj, sem felekezeti különbséget, sem osztályuralmat nem ismer.

Mi lesz a mi megnevel?

Mi lesz a mi megerősít?

A faj, felekezeti különbségeket el-némitja? A tudás, a műveltség.

S mi szünteti meg az osztályhar-czot, melynek tüzei itt-ott fellobognak? A tudás, mely új erőforrásokat nyit, a jólétnek ezer alapjait rakja le. A

Görög kalmárok Debreczenben.*)

A görögök, ez élelmes fajnak letelepe-dését sokáig ellenezte a tanács, ugy saját vérebeli kereskedők érdekéből, — akik a görögök versenytől nem ok nélkül féltették üzletük jó menetelét; mint a városi lakos-ság nyelv- és hitbeli egységének megóvása szempontjából. Ez utóbbi törekvés a kor uralkodó szelleméből fakadt, amely akkor — tagadhatatlanul — a protestantizmust is át-hatotta.

A görögök már a XVII. század első felében megkísérelték, hogy állandóan meg-telepedhessenek Debreczenben. De a tanács annyira idegenkedett tőlük, hogy még a velők való kereskedést is keményen tiltotta. Olyan-okra, akik a görögnek szállást vagy porté-káiknak áruló helyet adnak, 50 frt. bünte-tést szabott és 200 főt azokra a debre-czeni polgárookra, akik görög vagy más külső emberekkel kereskedés veget társulnak, akár azokat szekeren vagy bármely más módon magokkal hordozzák. Görögöknek csupán

*) Mutatvány Zoltai Lajosnak »Debreczen a török uralom végén« című most megjelent könyvéből.

szabad sokadalmakon lehetett árulniok a ré-szökre kimutatott sorbau.

A második behódoltatást (1662) kö-vető nagy katasztrófák elernyesztő hatása miatt megtört a tanács hajthatatlan ellenál-lása. Nem tamaszkodhatott erős fejedelmi hatalomra; s a könnyen megvásárolható basákkal is szemben találta néha magái a görögök ügyében. Ezek már 1663 elején személyüktől és jószágaitól hetenként fize-tendő 33 pénz lefizetése mellett „veszteg lakhatnák”, — de ha nem akarják megadni, mihelyt a szabadság kitelik — csak men-jenek dolgukra, mint annak előtte. Pár hét mulva ebből is leenged egy polturát a ta-nács; de ugyanekkor a városbeli kereske-dőrendek kérésére megint őköt, hogy sza-badságon kívül áruikkal ne háza'janak; ha rajta kaptanak, árujokat lefoglalták. A vá-rosházával szomszédos Fekete Miklós háza-feléből az ott szállásoló Miklós nevű görö-göt, aki azonos lehet az 1663. évi adólajst-rom szerint 20 frt. adót fizető „foszlán csináló göröggel”, kizavarják. 1664. márczius-ban a boltban való árulást megegedik ne-ki, ha adót és utczaszert fizetnek. De már októberben, midőn a helybeli kereskedők

azzal vádolják őket, hogy házakat, boltokat fogadván, az itt való lakosokat azzal kitud-ják, ezeknek nagy károkat okoznak és „ka-lugyert is tartanak”, — a panasz orvoslá-sául elrendeli a tanács, hogy a görögöket „adóval kell szorongatni” és a szabadság idején kívül boltokban ne legyen szabad árulniok. 1665-ben kétszer is megújítják e határozatot, hozzátéven, hogy a görögnek inkább se adóját, se heti szerjét, se semmi szolgálatját ba nem kell venni; hanem a szabadság eltéven, ha itt a városban tartják jószágokat, attól fizetniek kell.

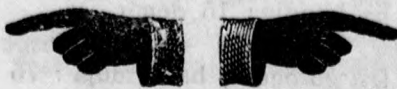
Hiábavalók voltak a kitéltő rendszabá-lyok. A kitaró, szívós nemzetség nem nyu-godott, mig el nem érte, hogy, bár meg-szorítással is, megengedték nekik a város-ban való letelepedést. Jenei István nevű bírájok által unos untalan kérésekkel zak-latták a tanácsot; az udvari kamarán, a portán is meg-megmozgatták ügyöket; né-mely civis pedig jó pénzért szállást adott nekik s aligha nem rokonszenvezett velők a fogyasztó közönség is. Végre 1667. decz. 15-én megengedte a tanács, hogy bizonyos feltétellel, illendő bérért a város házaiban lakhassanak; innen értékek szerint adózza-

legszébben tisztít

Hrabéczy Antal

Széchenyi-u. 42.

Uri öltönyöket



Szakember javít és vasal.

régiek sokat meséltek kincsekről, melyek elvannak rejtve. Itt e város felett is száll a monda és szövi beszédét Attiláról, ki tornyos fapalotáiban ott lakott a Hódnak tava mellett s ki sirjában nyugszik kincseivel a Tisza folyó medrében.

Ne higgyétek, hogy ezek értelem nélküli mesék. A kincsek megvannak a magyarság földében, természeti viszonyaiban, lehetőségében, ott megtalálhatjátok azokat.

De fényt gyujtsatok, ha kellenek e kincsek. Magas oltárokat rakjatok. Egyetemnek köveit hordjátok össze. Nem is kell sok hozzá. Ime ide is elátszik egy ilyen nagy oltár, melyet századok előtt rakott, nevelt a magyarság nagygyá, ide hordta legdrágább kincseit, ide adta gyermekeit. Ez az oltár, ez a vár a debreczeni kollégium. A régi tüzekhez, melyet táplál, újabb fényforrást óhajt csatolni. Tudományos egyetemet óhajt építeni a nagy Alföld, a magyarság számára.

Ennek a nagy vállalkozásnak közös nagy nemzeti szellemről kell vezéreltetnie. Ehez a nagy alföldi városoknak tehetségök szerint hozzá kell járulniok. Ezt a nagy eszmét elaludni hagyni nem szabad. Ha elhagynák a férfiak, az ünneplő közönség melengetse és fogja pártját. Az erő, a szeretet s mi a lelkekből árad, és másokat is tette bir. Ne hagyja elaludni a szent tüzet. A közlekedés és a magyarság egyetértése csináljon most is csudákat és segítsen megteremtteni a debreczeni egyetemet!

nak; — utcaszer és egyéb expensák alól felmentetnek; de a városban szélyiel való szállásadás számokra 200 frt. terhe mellett meg nem engedtetik. Sőt a következő évben a két ajtájával (tömlőczel) is megfenyegeti a tanács a görögnek szállástadó házi gazdákat.

E közben történt, hogy ravasz fondorlattal örökös jogon házat próbáltak szerezni a városban. Udvari Jakab nevű czivis Piacz-Czegléd utca szöglete körül levő házat titkon nagyobb összegű kölcsönért lekötötte Csobán István görögnek.

Ez az ember 1668 elején úgy látszik érvényesíteni akarta hitelezői jogát. Csak hogy a tanács közbelépett s értésökre adta a „rendkívül s titkon” szerződött feleknek, hogy Udvari Jakab város kárára sem zálogban, sem örökben házat el nem adhatta, minthogy városunk privilegiuma is nem idegen nemzetnek suffragal, hanem csak nekünk haza fiainak: ugyanazért elégítse ki a görögöt, valamiből tudja.

Összevág ezzel az ugyanazon évi apr. 29-én kelt határozat, amely siatutum erejével mondja ki azt a korlátozást, hogy polgári telek inscribálása idegen személynek és más vallásu embernek zálogjogon sem engedtetik meg.

Körülbelül ez időtájtban szoritotta tizre a tanács a befogadott görögök számát s azon kívül, hogy rendes és rendkívüli adókra, utcaszerre is kötelezte őket, magas lakhatási díjat, mondhatnók: türelmi adót vetett

Politikai hireink.

— Budapest, február 25. —

Legujabb események.

Gróf Andrássy Gyula audenciájának hírei még tegnap este elterjedtek a főváros politikai világában. Darányi Ignác, Semsey László, Wlassics Gyula és a dissidensek pártjának még több tagja tíz óra után ott voltak a Nemzeti Kaszinóban, mert az volt a megállapodás, hogy a homo regius Bécsből visszatérve, itt fölkeresi őket. Andrássy el is ment Bolgár Ferencz társaságában a kaszinóba és Kossuth Ferenczet kereste. Mivel a szövetkezett ellenzék vezére még nem volt ott, a gróf hazakocsikázott, de még tegnap értesítette telefonon Kossuth Ferenczet, hogy megérkezett s kéri annak a módnak a közlését, amely mellett a mai délelőtti folyamán találkozhatnak. Kossuth visszatüzent, hogy ő keresi fel gróf Andrássy Gyulát s ma délelőtti néhány percczel fél tizenegy óra után meg is jelent nála. Kévéssel ezután Darányi Ignác is felkereste gróf Andrássy Gyulát. A két politikus fél egy órákor még mindig ott volt a fő utcai palotában.

Ez a tanácskozás valószínűleg annak a megállapítására szoritkozott, hogy gróf Andrássy Gyula missziója befejeződött. Bécsből direktivákat alig hozhatott magával, mert a király — a mint hallatszik — jóformán alig tett megjegyzést az előadására. Andrássy közölte az ellenzék vezérével és Darányi Ignácczal, hogy befejezte a működését és bejelentette, hogy egyelőre semmiféle további szerepre nem vállalkozik. Andrássy ma el is utazik Töketeresre, ahonnan hétfőn érkezik vissza.

Gróf Andrássy Gyula arra vonatkozólag, hogy mik lesznek a válság további fejleményei, politikai barátjai előtt még a véleménye kifejezésétől is tartózkodott, de a délelőtti folyamán híre terjedt, hogy a legközelebbi órákban Wekerle Sándor meghívást kap Bécsbe.

Ma délelőtti nagyon eleven volt a politikai élet. A függetlenségi pártban is, ahol többek közt ott volt Sággy Gyula, gróf Batthyány Tivadar, Barabás Béla, Polónyi

ki reájok. Tizen elébb ezer, majd nyolczszáz frtot vagy 400 tallért tartoztak fizetni évenként. Ennek fejében ugyanannyi boltot bérelhettek, de ki volt kötve előre, hogy ha valaki kbzülök meghal, helyébe mást nem fogad be a tanács. Csakugyan 1676 ban a recipiált görögökben egy ismét kimulván, — annak számára nézendő adót inkább törölték, hogy sem mást vegyenek be a helyébe. Ugyanekkor a tavalyi rendkívül való két adót a nyolcz görögön is behajtották. 1681 őszén pedig a német tábor miatt valott sok közönséges károk pótlására harmadfélszáz tallért vettek rajtok.

Ami nem sikerült Csobán görögnek 1668-ban, kivitte azt később a tíz görög összetartása. Ezerötven frton megvették Ötvös Miklós piacz utcai házat. Miért és miként egyezett ebbe bele a tanács, — nem tudjuk. Bizonyos, hogy a surlódás közöttük ezután sem szűnt meg. Imé 1685-ben is az áruk elkobzásával és a vevők pénzbiroságotásával riasztgatja a nem recipiált görögöket a szabad sokadalmakon kívül való árulástól. A piacz-utcai házbirtokosokat pedig adóemeléssel kényszeríti, hogy a szállásra fogadott görögöt elbocsásák. Erre nézve jellemzők az 1683. évi adóajlstrom némely megjegyzései:

György deák adaja 1 frt, — görögért; ha kitudja: 15 dénár.

Diószegi Sámuel (később főbíró) 150 frt, görögért; ha kitudja: 75 frt.

Géza és mások. A képviselőházban Bolgár Ferencz alelnök végezte az adminisztratív ügyeket.

Mit tervelnek Tiszáék?

A Lloyd klubban nagy az öröm Andrássy küldetésének meghiusulta felett; új reményeket táplálnak és erősen számítanak rá, hogy az uralom az ő kezükre kerül ismét. Annyira megy a mámor, hogy már miniszterlistákat is csinálnak. Egyelőre két név van a raktáron. Hodossy Imrét szemelték ki miniszterelnöknek és Molnár Viktor temesi főispánt belügyminiszternek; utóbbit azért, mert az ő megyéjéből került ki a legtöbb szabadelvű képviselő. Azt hiszik, hogy ő tud majd országszerte olyan választást csinálni, hogy ismét eltörpüjön a függetlenségi párt. Az új választás ugyanis a hirtelen álmódott szabadelvű kormányt egyelőre egyetlen programpontja. Majd csak ismét kellemetlen ébredésük lesz.

Az ellenzék harozrakészen áll.

Az ellenzék tisztában van Tiszáék aknamunkájával és a bécsi tervekkel s nyugodtan veszi fel a harcot, mert tudja, hogy vannak kényszerítő körülmények, melyek végül is megadásra fogják szoritani a magyarellenes irányzatot. Így például nem fog bevalni az a terv, hogy királyi kézirat elnapolgatják egyre-másra az országgyűlést; mert Széll alatt kimondták, hogy ex-lexben a Háznak együtt kell lennie. Az elnök e határozat alapján esetleges elnapoló kéziratokat a Háznak be sem mutatná. Azután itt van a delegáció ügye. Ha nem lesz rend, nem lesz delegáció sem és akkor kátyuba kerül az egész delegációs szekér. Megfeneklenek végül a kreskedelmi szerződések is, melyeket alkotmányosan el kell intézni, hogy érvényüket el ne veszítsék. Szóval: van elég fegyver az ellenzéki többség kezében is; ha pe-

Végh Mihály 50 frt, míg görögöt tart; ha kitudja: 25 frt.

Borbély Pál 100 forint, görögért; ha kitudja: 1 frt.

Szölösi Péter 25 frt; ha görögöt tart 100 frt.

Figedi Szabó István 1 frt; ha görögöt tart 50 frt.

Györi Ferencz 50 frt; ha görögöt tart 100 frt.

Falu János 75 dénár; ha görögöt tart 100 frt.

Hodosi Jánosné 60 dr; ha görögöt tart 100 frt.

Baranyi Mihály (később főbíró és biharvármegyei alispán) 250 frt; ha görögöt tart 300 frt.

Ime milyen tekintélyes, tanácsbéli polgárokkal szemben kénytelen a tanács a helyi kereskedelem érdekeit azokkal a rendszabályok által védelmezni, amelyek a görögök feles szaporodását hivatják korlátozni, — megakadályozni.

A görögökkel folytatott küzdelmet nem kísérhetjük tovább. Végre is olyan gyökeresen, mint nemely más városokban történt, nem tudták magokat Debreczenben megfészkelni. Pedig már-már templom építést is tervezték a Kőszegi ház helyén.

Bécsben is hatalmas pártfogókra találtak. Mégis 1696 ban Ötvös Miklós háza felét a város tőlük 1000 frton visszavásárolván, — ők magok innen vágkép elköltözének.

nig új vál
menni, egys
szetesebb ut
szolot többs

Mün

Értesülé
egyebek foly
Münnich Aur
Feilitzsch Ar
földmívelési n
a „Pester Lio
Lukács József
vari tanácsoss
ható újabb bá
sítés. A legsz
ez nemcsak
mind tökegyüj
választásokra.

Várme

120.000

dunánási ev
kor. építési
a közokt. m
nuitását elv
5762 korona
egyház a
vette fel s e
ügy sikerét.

Mulats

dalkodó Ifjusá
hó 5-én a Füg
hangversenyne
s színelőadás
estélyt rendez

Uj nem

györi gyáros é
gazdaság terén
seül, a magya
névvel adomán

Egy vo

A király Réty
közügyek terén
seül, III. oszt
mányozta.

Bányász

irják, hogy a
kincstári bá
közben egy
a munkások
maga alá te
nagy munk
megsebesülve
Glósz József
sen összezu
megsebesülte
amputálják.

Táborn

tábornok, a n
egyike Japán
nek. Ket fia v
ketten elestek
unoka öcscsét
nak, czimeinek
köse lett voln
csapások után
látták a kemén
veszedelmek

A helybéli és
hol minden Ke

Magyari

nig új választásba mernének belemenni, egyszeribe meglesz a legtermészetesebb uton a függetlenségi párt abszolút többsége.

Münnich és társai . . .

Értesülésünk szerint a jutalmazások és egyebek folynak tovább; azt beszéljük, hogy Münnich Aurél főrendiházi tag és báró Feilitzsch Arthur miniszteri tanácsos lesz a földmívelési miniszteriumban. Deutsch Antal, a „Pester Lloyd“ munkatársa nemességet és Lukács József, az Angolbank igazgatója udvari tanácsosságot kap. Ezekon kívül várható újabb bárósítás és egész sereg nemesítés. A legszebb a dologban pedig az, hogy ez nemcsak felszámolás, hanem egyszermind tőkegyűjtés akar lenni az esetleges új választásokra.

Vármegyénk és vidéke.

120.000 kor. államsegély. A hajdunánási ev. ref. gymn. részére 120.000 kor. építési államsegélyt engedélyezett a közokt. miniszter és annak évi annuitását elvállalta. Ez 50 esztendőre 5762 korona évenként. A kölcsönt az egyház a magyar földhitelintézetől vette fel s ezzel is előmozdította az ügy sikerét.

Mulatság. A Hajduböszörményi Gazdálkodó Ifjúsági Egyesület f. évi márczius hó 5-én a Függetlenségi kör dísztermében hangversenyyel, szavalatokkal, monológokkal s színelőadással egybekötött zártkörű táncestetélyt rendez.

Mi az újság?

[Február 25.]

Új nemes. A király Richards Richard győri gyáros és törvényes utódainak, a közgazdaság terén szerzett érdemei elismerésül, a magyar nemességet „dunareti“ előnévvel adományozta.

Egy volt képviselő kitüntetése. A király Rétyi Mihály földbirtokosnak, a közügyek terén szerzett érdemei elismerésül, III. osztályú vaskorona rendet adományozta.

Bányászok sorsa. Rozsnyóról írják, hogy a Nadapulai Károlyka nevű kincstári bányában tegnap munkaközben egy óriási szikla lezuhant a munkásokra és négy bányászt maga alá temetett. Három bányászt, nagy munka után, életveszélyesen megsebesülve a felszínre hoztak. Glósz József bányászt azonban teljesen összezúzva, holtan találták. A megsebesültek közül kettőnek a lábát amputálják.

Tábornokból — házitanító. Nogi tábornok, a nagynevű port-arturi győző, egyike Japán legszerencsétlenebb embereinek. Két fia volt, akik a háboruban mindketten elestek és majd nemsokára az unoka öcscsét is elvesztette, aki vagyonának, czimeinek és állásának egyedüli örököse lett volna. A gyorsan jött családi csapások után szolgáló és tisztjei gyakran látták a keményszívű hőst, akit a legnagyobb veszedelmek alkalmával sem hagyott el

hideg vére, amint éjjelenként fejét kezébe hajtva, asztala mellett ült és sűrű könnyeket hullatott. Azt beszéljük, hogy a mikródo vissza szándékozik őt hívni a harcztérről és három gyermekének a nevelését bizza rá.

Frigyes főherceg leánya menyasszony. A „Vossische Zeitung“-nak jelentik Madridtól, hogy Alfonz spanyol király, unokanővérét, Mária Theresia Gabriella főhercegnőt, Frigyes főherceg negyedik leányát veszi nőül. A főhercegnő 18 éves vagyis egy évvel fiatalabb, mint a spanyol király.

Színház.

Gyurkovics leányok. Herceg Ferencz eme vigjáték című derűs bohósága került színre zsufolásig megtelt ház előtt szombaton este. Tekintettel arra, hogy már előre el kellett készülnünk arra, hogy eme nagy ensemblejű darab előadása valami tökéletes legyen, örömmel kell elismernünk, hogy bizonyos fokig kellemesen csalódtunk: az előadás jobb volt, mint vártuk volna.

A két főalak a maga nemében tökéletes volt. T. Csige Böske lelke és temperamentuma minden aranyát érvényre hozta, gondosan kidolgozott Miczit adott. Partnere, Csontos Meltó volt hozzá egészen, a jól átértett Horkayt tökéletesen játszotta meg, és ha dicséretével nem töltünk meg annyi sort, mint — mindenkor szükség esetén — hibai jelzésével, az azért van, mert ő nála természetesen tartjuk azt, hogy jó, s a kivételes dolog, a sensatio az: ha rossz, vagy gyenge.

Mint különösen fényes alakítást Palágyit kell kiemelnünk, ki különösen a harmadik felvonásbeli mámoros jelenetét annyi inventióval, oly természetesen és megis finoman játszotta meg, hogy a közönség nagy lekesedését, mely abban állott, hogy őt zajosan, s még a vasfüggöny leeresztése után is hívta — de hiába — teljesen megérdemelte.

A többiek játszottak, többen jól, némelyek gyengén s igazán örülhetünk, hogy ez utóbbiak nem rontották az összhatast feltünőbben.

Színházi hírek. Vasárnap két előadás lesz, d. u. színre kerül Strauss József 3 felvonásos operettje, a „Tavaszi.“ Az operett főbb szerepeit Sugár, Rózsa, Krémerné, Rományi, Püspöky, Havasy, Mezei, Krémer, Iványi, Faragó, Szilágyi, Karacs és Virághaty játszik. Este lesz a premierje dr. Guthi Soma 3 felvonásos bohózatának, „A szaharai konzul“-nak. A bohózat főbb szerepeit a következők játszik: Hajós Kristóf — Faragó, Klára — Hahnel, dr. Havaska — Sebestyén, Ilavaskáné — Jeszenszkyne, Rátvay — Csontos, Pikk — Krémer, Samu — Iványi, Guggenheim — Szilágyi, Tuzoltó — Halasz, Mari — Püspöky, Gerő — Virághaty. — Hétfőn Katona József 5 felvonásos szomorujátéka, a „Bánk bán“ kerül színre. A szomorujáték főbb szerepeit Jeszenszkyne, P. Menszáros, Hahnel, Palágyi, Csiky, Sebestyén, Csontos, Mezei, Iványi és Szilágyi játszik. — Kedden kezd meg három estére terjedő vendégjátékát Mihályi Ernő, a Királyi színház művésze. Első fellépte kedden Verdi operájában, a „Troubadour“-ban lesz, második csütörtökön a „Gerolsteini nagyhercegnő“-ben, bucsufellépte szombaton lesz a „Czigánybáró“ operettben. Mind a három fellépés berletben lesz, rendes helyarákkal. Mihályi Ernő tenorista vendégjátékaira jegyek hétfőtől kezdve előre válthatók.

Elhunyt színész. Lángh Jenő a városligeti szinkör jeles tagja és a szinkör közönsége által becézett komikusa meghalt.

A vöröshaju báróné züllése.

És a milliomos testvére.

Budapest, február 25.

Az éjjeli világ szomorú mélységéből előhozta egy szárnalmas nő alakot a saját kérésére, a maga keserves panaszára. A történetét mindenki ismeri régen s mégis érdeklődést keltett mindenfelé. Egy fiatal, kissé tultengő temperamentumu gyermek-asszony elért az utolsó stációhoz, a kokottéiethoz, aminek tulajdonképpen az a fő érdekessége, hogy egykor óriási vagyonnak volt tulajdalmu birtokosa.

Hogy ennek az új, semmi végeznivalót sem mutató életnek a kezdetén panaszkodik a szép Freystädtler Flóra, azon nincs mit csodálkozni. Ez az elkeseredés egészen könnyen magyarázható lelkijelenség. Az eset fontossága azonban a Moulin Rouge bárónőjének ezen a panasznán fordul meg, hogy rokonsága, nevezetesen fivére, lovag Freystädtler Jenő magyar Montignoso grófnővé akarja őt tenni s biztosít ugyan neki 24.000 korona évi jövedelmet, de csak oly feltétel alatt, ha szanatóriumba vonul.

Ebben a kérdésben természetesen lovag Freystädtler Jenőhöz akartunk fordulni, Munkatársunk, írja az Új Hírek, megjelent a lovag fényesen berendezett Muzeum-utca 3. szám alatt levő palotájában, ahol Graef Mátyás titkár fogadta. Arra a kérdésére, hogy a lovagnál jelentesse be, a titkár így felelt:

— Uram, a királyhoz könnyebb bejutni, mint a lovaghoz, egyébként egészen biztos vagyok benne, hogy ebben a tárgyban semminemű felvilágosítást nem adna, mert nővéréről hallani sem akar.

A szalas, katonás modoru, de előzőkeny titkár több apró, de jellemző dolgot mondott a lovagról, a miből kitűnik, hogy roppant különöz ember.

— Tizenhat éve vagyok a lovag mellett — mondta — de még csak azt sem mertem megkísérteni, hogy valakit, a kit a lovag nem várt, bejelentsek.

Elmondta azután, hogy Freystädtler Jenőnek huszárhadnagynak annak idején őrnagya volt:

— Azóta változtak az idők, s az elsőkből utolsók lettek. Így van ez a szerencsétlen bárónővel is, akinek romantikus színenben feltüntetett históriája korántsem olyan szomorú, mint azt kolportálják. Én, aki az ügyeket igen jól ismerem, tudom, hogy a lovagot semmi felelősség nem terhelheti. Ő a legjobb testvér volt, aki féltő gondnal, szerető gyöngédséggel védte, óvta nővérét. A szerencsétlen asszony azonban feltartóztatlanul esett a lejtőn, amelynek most már — mint ön is tudja — az aljára ért. Vajjon lehet-e azon csodálkozni, hogy mikor ezt a veszedelmes, megakadályozhatatlan züllést látta, kitagadta nővérét?

Munkatársunk ama kérdésére, hogy mi igaz a szanatóriumba való internálás hírből, a titkár ezt felelte:

— Egy szó sem igaz az egészről. Azokról a kísérletekről, amelyekkel a lovag nővérét meg akarta menteni, meghíruultak, ma már szó sem lehet róla, mert többé már nem is ismeri nővérét. És tudom, hogy mily emberfeletti küzdelem volt az, amelylyel megakarta menteni s tudom, mennyire tusakodott magával, amikor vérét meg kellett tagadnia.

HUNGÁRIA KÁVÉHÁZ.

A helybeli és vidéki intelligencia találkozó helye. Hol minden Kedd, Csütörtök, Szombat és Vasárnap tartatnak felváltva

Zene-estélyek

Kittűnő kávéházi italok, hideg Buffet, Saját termésű borok.

Kiváló tisztelettel

Magyari Testvérek és Rácz Károly és fia zenekarai által.

WEICHINGER KÁROLY.

Egyházak és iskolák.

Vasárnap a templomokban. Ma vasárnap református templomokban a következő lelkészek tartanak istentiszteletet: Nagytemplomban Kolozsváry Mihály. Kis-templomban Jánosi Zoltán. Újtemplomban Szele György. Ispotályi templomban Könyves Tóth Kálmán. Az adakozások mind egyik templomban az egyház javára történik. Az ágost. hitv. ev. templomban vasárnap d. e. 10 órakor az istentiszteletet Hudák János segédlelkész végzi.

A római katolikus templomban ma vasárnap reggel 6 órakor miséznek Mellan István 7 órakor Szabó István a 8 órai misét egyik kegyesrendi tanár mondja a főgymn. növendékei részére 9 órakor az ünnepeles nagymisét Dr. Wolafka Nándor v. püspök, prépost, kanonok plébános segédlettel — utánna Mellan István prédikál $\frac{3}{4}$ 11-kor a Svetits-zárda és az elemi iskolák növendékei jönnek szentmisére, melyet Molnár K. Dezső h. igazgató végzi; $\frac{1}{2}$ 12 órakor miséznek Kappel József — délután $\frac{1}{2}$ 3 órakor Dr. Wolafka Nándor v. püspök, prépost, plébános keresztény tanítást tart 3 órakor lytania és Rózsafüzér.

A gör. kath. kápolnában: 6 órakor reggeli istentisztelet 9 órakor sz. mise, délután fél 3 órakor kereszténytanítás 3 órakor vécsernye 4 órakor rózsafüzér ájtosság.

A H. Ö. T. tizennegyedik protestáns estélye. Az idei protestáns estélyeknek fénypontja lesz a mai estély. Azzá teszi azt Gergely Antal mezőturi lelkésznek az „arany száju” papnak itteni megjelenése és az estélyen való szereplése. Nagyon sokat mulaszt a ki ezt az országos híru, mondhatni a magyarországi protestáns egyház egyik legkitűnőbb szónokát meg nem hallgatja. Az ifjuság nagy lelkesedéssel várja a kedves vendéget, akinek tiszteletére az estély után a „Bika” kis éttermében társas vacsorát rendez, melyre a közönség köréből is bárkit szívesen lát a rendezőség. Étkezés étlap szerint. Az estélyre a jegyek Csáthy Ferencznel válthatók vasárnap d. e. 10 óráig, azontul pedig este 1 és fél órakor a pénztárnál. E hírünkkel kapcsolatosan megemlítjük, hogy Baja Mihály jeles tehetségű ifju poétánk is leérkezett Budapestről és szinte közreműködik az esti siker emelésében.

Elnémult harangok. Magyar-Fodorháza 120 református magyarnak roskadozik a temploma és az a sors várja, hogy hatóságilag bezárják. Ugyanaz a kép, mint a Rakosi Viktor „Elnémult harangok” című regényének magyar-garabói református végpusztulás előtt álló református eklézsiája. A hazánk felett elviharzott mostoha idők miatt sok magyar egyházközség hívei részben elszegényedtek részben kiköltöztek és költöznek mai napig is, de a mi legsajnálatosabb, beolvadt a nép a tulnyomó idegen nemzetiségek tömegébe. Sok régen virágzó parochia lakatlan udvarát fölveri a gyom és a templom tornyában elnémult a harangszó. Ilyen hasadozott falusi templom, pusztá parochia nagyon sok van az erdélyi béczek között még ma is, mert a maroknyi ma-

gyarságnak nincs pénze, hogy kirenoválja az istenházát és hány van, ahol a hívek az oláh templomba járnak imádkozni. Ezen a sajnálatra méltó állapoton óhajt segíteni M.-Fodorháza község lakossága is és megakarja szólaltatni elnémult harangjait. Mivel pénze nincs a községnek, országos gyűjtést indítanak; a magyarfodorházi szegény magyar reformátusok ügyét szívből ajánljuk a gazdag alföldi református egyházak, hívek és takarékpénztárak kegyes és hazafias gyámolításába.

Új előfizetést nyitunk márczius 1-én 1 hónapra 1 koronával. Mindenki, aki lapunkat márczius 1-től járathat óhajja, már mostantól ingyen kapja a lapot, s a fizetés csak 1-től kötelező, azonkívül ingyen adjuk, míg a készlet tart, a nagy tetszéssel fogadott Debreczeni Független Ujság naptárát is minden ujjonnan belépő előfizetőnknek. Jelentkezéseket elfogadunk a kiadóhivatalban Piacz utca 47-49, valamint 18. és 339. sz. telefonjainkon is.

UJDONSÁGOK.

Európai híru debreczeni mérnök.

A Könyves Tóth család kitűnő sarja.

A művelt világnak most a legnagyobb eseményét a szimplonhegyi alagut sikeres átfurása képezi.

Mintegy husz kilométert furtak a hegybe, a meddig ma sikerült ez óriási hosszú alagutat Svájc és Olaszország között, hatalmas hegytömbökön át, keresztül furni.

Az emberi leleményesség és tudás igazi csudákat művelt ez óriási alagut átfurási munkálata közben, a melyet még 1898 november havában kezdtek meg.

Ezen csodaszerű mérnöki munkáról a jó Pesti Naplóban Gerő Ödön igen érdekes tárczát irt. A nagymunka két főmérnöke Pressel Konrád, ki délről furatta az óriási alagutat és Káger főmérnökről, a ki az északi tárna furási munkálatait vezette olyan tökéletesen, a legnagyobb előismeréssel emlékezik a tárczairó; de minket debreczenieket közelebről érdekel ez a tárcza; mert említést tesz egy európai híru debreczeni mérnökről. A Könyves Tóth család kitűnő sarjáról, a tudós Mihály mérnökről, a szabadsághős debreczeni pap fiáról!; a ki jelenleg Budapesten lakik és a kiről Gerő Ödön ezeket írja:

Nekünk, magyaroknak jól eshetik, hogy a történelemnek abban a följegyző könyvében, a nagy alagut-technikusok nevei közt, magyar mérnök nevé is találjuk. A Könyves-Tóth Mihályét, a debreczeni magyar mérnökét, aki mester az alagutak építőmesterei közt. Mikor a hatalmas gotthardhegyi alagutat az a baj érte,

hogy a hegy nyomása alatt összeropent az alagut egyik gyűrűje, — ha jól emlékszem: tizedik gyűrűje — a mi magyar Könyves-Tóthunkat is konziliumba hívták. A világ legelsőrangú hozzáértői közé tanácsba hívták őt is Debreczenből. É: könyvet is irt a tizedik gyűrű bajáról, a baj orvoslásáról.

Kassa — Debreczenben.

A Kassai Hirlap ötletesen foglalkozik a mi debreczeni „Kis Kassának” kal. Történeti háttérrel keresi ennek az elnevezésnek; azért is közöljük az érdekes kis cikkelyt, hátha Debreczen derék házitörténetirójának, Zoltai Lajos kedves barátunknak és íróársunknak is lesz reá valami mondanivalója. Ime az irás:

Kassa — Debreczenben.

Ez nem tréfa, mert Kassa tényleg Debreczen területén fekszik. A magyarázata az, hogy van Debreczennek egy városrésze, amelynek Kis-Kassa a neve. Más néven Olajütőnek is hívják.

Téved, a ki azt hiszi, hogy a kalvinista Rómának ez a része azért viseli a Kis-Kassa nevet, mert szépség, külső csin, vagy egyéb tulajdonság dolgában talán hasonlít kurucz városunkra. Mert Kis-Kassa vagy Olajütő Debreczen legelhangyagoltabb része körülbelől olyan, mint a mi Tabo-unk, a mely a véletlen különös játéka folytan szintén egy más város nevével: a csehországi Tabor városát.

Történelmi szempontból érdekes volna tudni, nincsen-e valami városunk történelmével összefüggő jelentősége a debreczeni Kis Kassának? Talán fejtesszük azt, menekülő kassai polgarok, kassai kalvinista civisek építettek től Kis-Kassát az ellenreformáció korában, a mikor ugyanis a XVII. század végén és a XVIII. század küszöbén Kolonicsék Kassa ősi protestáns lakosságát kiűzték. Sok benne a valószínűség, hogy a menekülők a magyar protestantizmus székhelyén találtak új hazát és erre a településre emlékeztethet Kiss-Kassa. Erdemes volna ennek végére járni.

A mi pedig a kassai Tabor külvárosról illeti, nincs kizárva, hogy a cseh husziták, a kik a XV. század derekán sokáig urai voltak Kassának, a hazájukbeli város után, a mely mellett legnagyobb diadalukat arattak luxemburgi Zsigmond nemet-római császár és magyar kir. ly serege felett, nevezték el ezt a városrészt. Mindenesetre érdekes történelmi remiszcenciákat idéz föl a neve.

— Az ipartestület közgyűlése. A debreczeni ipartestület ma vasárnap délelőtt 10 órakor tartja évi rendes közgyűlését, amely előreláthatólag nagyon zajos lesz. A legnagyobb érdeklődés az elnökválasztás iránt mutatkozik. Két jelölt áll egymással szemben: Tóth Kálmán és Zelinger Ede. Mindkettőnek erős pártja van és a esélye nagyon kétséges.

— A városi muzeum szombatán délután nyílt meg legelőször a nagy közönség előtt. Örömmel jegyezzük fel a közönség érdeklődését eme legújabb népművelő, művel-

Az összes téli árukat, gyapjuszövet, parketek

Vége a Télnek

Női- és gyermek kabátokat bámulatos olcsón kiárulják

WALLERSTEIN FÜLÖP FIAI czég.

ségterjesztő annyira ellobbát, hogy zeum szombóra közt te

— G okleveles g sági taníté gára 127 je rel tette le Kéry József a gazdasági adott, amely gazdasági e gazdasági t

— V központi v tart ülést elnöktele lasztja me ket mindl összeírast végezni.

— M helyi is tar vas- és fém kis pipában, után 3 órak

— Cs egyetemé városának a zünk meg n jelezi, hogy lik, nemcsak közelebb B magas szín dapesti Egy mácz, 5-én melynek mű

1. Ké gyei Dezs az egyete Tartja dr. egyetem r Palyanyer zsef b. h Beöthy Z ház tagja Csokonait a Magyar Lillája. In az E. O. talyának nyi echó Lengyel I szak, (Szö szól a . . . czé Antal énekli Ke tagja. 8. C adja Kócz dr. Heinri tem prore

— H zések. A h taiban a hét Glückman S vics Mózes Vass Julián lianna, Dam Imre—Kozn Tóth Eszter lianna, Czeg nyó József Juhász Juli lianna, Matk István—Szo dor—Papp

— E Kivál

Málna

termés

ségterjesztő intézményünk iránt. A látogatók annyira ellepték a muzeum három szűk szobáját, hogy mozogni is alig lehetett. A muzeum szombaton és vasárnap délután 2—4 óra közt tesinthező meg.

— **Gazdatisztek vizsgálata.** A nem okleveles gazdatisztek vizsgálata a gazdasági tanintézetben befejezést nyert. A vizsgára 127 jelentkezett, akik közül 124 sikerrel tette le a vizsgát. A vizsga befejeztével Kéry József miniszteri tanácsos tiszteletére a gazdasági tanintézet tanári kara ebédet adott, amelyre hivatalosak voltak Rickl Antal gazdasági egyesületi elnök és Király Gyula gazdasági tanácsos is.

— **Választók összeírása.** A város központi választmánya márczius 2-án tart ülést Kovács József polgármester elnöke alatt. Ez alkalommal választja meg az összeíró küldöttségeket mindhárom kerület részére. Az összeírást márczius 25-ig kötelesek elvégezni.

— **Munkás-gyűlések.** Vasárnap két helyt is tartanak gyűlést a munkások. A vas- és fém munkások délelőtt 10 órakor a kis pipában, az építő mánkások pedig délután 3 órakor az olajútban.

— **Csokonai ünnep a budapesti egyetemen.** Mint Csokonai szülő és határvárosának a krónikásai, örömmel emlékezünk meg minden olyan hírről, amely azt jelezi, hogy Csokonainkat máshol is ünneplik, nemcsak mi itt debreczeniek. Így legközelebb Budapesten tartanak fényes és magas színvonalú Csokonai-ünnepet. A budapesti Egyetemi Olvasó Csarnok 1905. márcz. 5-én Csokonai-ünnepélyt rendez, amelynek műsorát itt adjuk:

1. Kéler B.: Csokonai-nyitány. Lengyel Dezső karnagy vezetésével előadja az egyetemi zenekar. 2. Megnyitó beszéd. Tartja dr. Demkó György, a tudományegyetem rector magnificusa. 3. Csokonai. Pályanyertes költemény. Irta Gulyás József b. h. 4. Emlékbeszéd. Mondja dr. Beóthy Zsolt egyetemi tanár, a főrendiház tagja. 5. A reményhez. Költemény Csokonaitól. Szavalja R. Maróthi Margit, a Magyar Színház tagja. 6. Csokonai és Lillája. Irta és felolvassa Madai Gyula, az E. O. Cs. irod. és rhetor. szakosztályának elnöke. 7. a) Lavotta: A tihanyi echóhoz. Csokonai költeménye. b) Lengyel Dezső: Muzsikálnak, muzsikálnak, (Szöv. Baja Mihálytól) . . . Búsan szól a . . . (Szöv. Zsitvay Tibortól) Kóczé Antal zenekarának kísérete mellett éneklő Kenedich Kálmán, a Népszínház tagja. 8. Csokonai dalok. Hegedűszóló. Előadja Kóczé Antal. 9. Záró-beszéd. Tartja dr. Heinrich Gusztáv, a tudományegyetem prorectora.

— **Házasságkötések és eljegyzések.** A helybeli állami anyakönyvi hivatalban a hét folyamán házasságot kötöttek: Glückman Samuel—Teréz Karolin, Moskovics Mózes—Steiner Mária, Magyar Gábor—Vass Julianna, Csanak István—Sipos Julianna, Dam István—Szabó Erzsébet, Mór Imre—Kozma Julianna, Szegő Sándor—Tóth Eszter, Szilágyi József—Bencze Julianna, Czeglédi János—Váradi Ilona, Benyó József—Szabó Eszter, Tisza Lajos—Juhász Julianna, Balog Sándor—Kozma Julianna, Matkó Mihály—Tóth Erzsébet, Róza István—Szolnoki Julianna, Ádamesik Sándor—Papp Eszter, Telki József—Piros Róza,

Kocsis János—Zsalcz Julianna, összesen 18 pár. — Ugyanezen idő alatt kihirdetésre és végzett jelentkeztek: Daku István Lévai Terézszel, Kriska István Kótor Terézszel, Karma Zsin József Tóth Juliannával, Major Gábor Marozsán Annával, Dankó Béla Nagy Erzsébettel, Kreiter Péter Besenyei Veronával, Bartha Miklós Szentpétery Eszterrel.

— **A Szent Erzsébet egyesület** február 26-án vasárnapon délután 3 órakor tartja évi közgyűlését a szokott helyen, mit az érdeklődőknek szíves tudomására hoz az elnökség.

— **Közjegyzők lakomája.** A debreczeni közjegyzői kamara elnöke, Lestyán Adorján királyi közjegyző a kamarai közgyűlés alkalmából az „Angol királynő” fehér termében lakomát adott a kamarai tagok tiszteletére. A lakoma étrendje a következő volt:

Fogas gombával.
Rudolf bélszín.
Pulyka és malacszültek.
Befőttek és saláták.
Jegcezett tejhab,
Gyümölcsök és sajtok.
Kávét, liquört.
Fehér borok: rizling, bakator.
Cabinet vörös bor.

Jelen voltak a lakomán Kovács József polgármester, Oláh Károly tanácsnok, Miszkolczi Jenő kataszteri felügyelő, Zádor Lajos bankigazgató, Tóth Aurél bíró, Poroszlay László bankigazgató, Dóczy Emil tiszti alügyész, Kelemen és Harsányi Gusztáv törvénytudósok, Sárny Bertalan, dr. Pap Sándor, dr. Krasznay Gábor, Nagy Bertalan, Mandics Géza, dr. Fárdics Géza, Barcs Béla, Zruwecky Béla, Thury Imre közjegyzők és még számosan. A lakomán sok felköszöntő hangzott el és a társaság vidám hangulatban maradt együtt az éjfél óráig.

— **Tisza és Rigó.** Érdekes kis jelenet játszódott le Tisza István és Rigó Ferenc között a Házban.

Tisza odamegy Rigóhoz és így szólt:

— Hát, Feri bátyám, most ti vagytok többségben.

— Hála Istennek! — vágja rá Rigó.

— Csakhogy most fordított világ lesz, — folytatja Tisza — és most nem te fogsz Khuen-Hédervárynak a fülébe sugni valamit, hanem majd Khuen-Héderváry sug neked!

Mire Rigó hatalmas hangon:

— De én majd nem a Ház előtt kérek ezért elégtételt!

— **Az új tizkoronások.** Kissé nehéz eldönteni, miféle színűk van az új tizkoronás bankjegyeknek, melyek néhány nap múlva már el fognak vegyülni a régi tizkoronások soraiban. Találgatásra elég alkalmat fog adni a nyomdaiparnak ez a legújabb és a népszerűsége a siker minden kilátásával pályázó terméke. Alapszíne sötét-kékbe hajló violaszín. Hogy azonban tarkább legyen, a közepe pirosas, az alsó mezője pedig zöldnek mondható. Külső formája elegáns. Hosszabb és sokkal keskenyebb, mint a mostani bankó. Jobboldalát egy kedves arczú leányka képe ékesíti, baloldalára már csak a hivatalos ridegségben is mindenkinek kedves szöveg került. Sekan talán kifogásolják majd, hogy az új bankjegy túlságosan tarka. Erre azonban szükség volt, mert az ilyen sokszínű bankókat jóval nehezebb meghamisítani, mint a kevésbé szírványos bankjegyeket. Egyéb-

ként a bankó külseje mitsem nyom a latban. A legszigorúbb esztétikusnak is csak akkor van komoly kifogása egy bankó ellen, ha nem az ő bugyellárisában van.

— **A Hajdumegyei méhészegylet** folyó hó 26-án, azaz ma délután 3 órakor a Fonciere irodájában Maurer Emil elnöklésével választmányi ülést tart. A tárgysorozat kiemelkedőbb pontjait a mult választmány által kiküldött ötös-bizottság eddigi működésének eredményéről főképp a gödöllői állami méhészeti telepre rendezendő kirándulásról teendő jelentése, valamint a közgyűlés határidejének kitűzése és tárgyainak megállapítása fogják képezni.

— **Veszélyes játékok.** Az utóbbi időben a gazdasági gépek temérdek szerencsétlenségét okoznak. Többnyire gyermekek az áldozatok. A legutóbbi eset áldozata Mezei Antal 14 éves hetes. Az udvarban a luczernamagtszító géppel babrált, amely a jobb kezefejét úgy összetörte, hogy a kórházban azonnal le kellett vágni a sérült kézfejet. A fiu állapota így is súlyos.

— **A magyarországi kereskedelmi alkalmazottak** szakegyetemen alakulóban levő csoportja február 26-án, azaz vasárnap délután fél kettő órakor a „Dréher” söresarnokban gyűlést tart. Tárgy: a helyi csoport megalkotása. Ezen gyűlésre a t. kartárs urakat s ismerős kartársait meghívjuk. Kartársi üdvözléssel: a magyarországi kereskedelmi alkalmazottak egylete alakulóban levő helyi csoportja.

— **„Furosa eset”** czim alatt közli velünk egy alkalmi tudósító, egy ujpárnak a balesetjét. A Csapó utcán szombaton délután az esküvőről kocsizott hazafelé egy új pár. Midőn az özvegy Bihari Károlyné temetkezési intézete elé értek, az új pár kocsija beleütődött egy utri fogatba, úgy hogy a násznépes kocsi fel is fordult. A besározott menyasszonyi ruhát az intézetben tisztogatták le. Az új párnak más kocsin kellett hazamenni, mert a kocsijok teljesen összetört. Ezt nevezi az alkalmi tudósító „furosa esetnek”, holott kisebb veszedelemnek is beillett így a lakodalmos kezdetén.

— **Jóváhagyott drágasági pótlék.** A decemberi közgyűlés a városi napi-díjasok azon részének, kiknek évi fizetése nem haladja meg az 1000 koronát és a nyugdíjas hajduknak január 1-től 6 hóig 10—10 korona havi drágasági pótlékot szavazott meg. A miniszter a közgyűlés határozatát jóváhagyta.

— **Mit jövedelmezett a légszeszgyár?** A légszeszgyár igazgatója betérjesztette a városi tanácshoz a légszeszgyár mérlegét. A mérleg szerint a légszeszgyár mult évi tiszta jövedelme 105.948 korona 31 fillér volt. A légszeszgyár a csőhálózat fejlesztésére és új építkezésekre 73.380 korona 97 fillért költött.

— **Nagy tűz a tanyán.** A veres kakas rárepült özv. Gál Józsefné ondódi tanyáján a dohánypajtára, amely el is hamvadt. A tűzben 1200 korona értékű dohány pusztult el.

— **Meghaltak.** Vida János ev. ref. 14 hónapos, Mezei Zsuzsanna ev. ref. 20 hónapos, Kerekes Imre ev. ref. 2 éves, Pikár József róm. kath. 1 hónapos, Avancics András gör. kath. 63 éves, Szabó Erzsébet ev. ref. 18 éves, Kis Bálint ev. ref. 51 éves. Tóth Erzsébet ev. ref. 5 éves, Györi Mária ev. ref. 15 éves, Tóth Mihály ev. ref. 4 hónapos.

==== **Elsőrangú gyógyviz.** =====

Kiváló köptető és étvágyemelő szer.

Málnási Mária-forrás

természetes alkálikus és savanyúvíz.

==== **JAVALLATOK:** =====

a torok, gége, légcső heveny és idült hurutjainak, a tüdőtuberculosis minden stádiumában, a gyomor és bélhuzam hurutos bántalmánál, vérszegénységénél, köszvény és izomcsúsznál.

==== Kapható: =====

Kontsek Gézánál

DEBRECZEN, Kossuth-utca.

Kisiklott vasuti kocsik. Toltás közben az állomástól nem messze, a negy hid mellett néhány kocsit kisiklott. A ma reggeli szatmári vonat e miatt nem jöhetett be az állomásra, hanem utasai nagy méltatlankodás közepette gyalog vonultak be az állomási épületbe. A szatmári gyorsvonat elé azonban már vonatot küldtek és a gyorsvonat utasai a kisiklott kocsiknál átszállottak a kiegészítő vonatra, mely aztán beszállította őket.

A „Petőfi-dalkör” választmánya szombaton délután 6 órakor tartott ülésében megállapította a márczius 15-ike ünneplésének programját. E szerint a főiskolai ifjúság által rendezendő ünnepélyeken a dalkör testületileg vesz részt és közre is működik, a menyiben a Petőfi-szobornál a lépcsőházban két dalt énekel, a szoborra pedig Petőfi emlékeztetének koszorút helyez. Este a Bika dísztermében ünnepélyes dalestélyt rendez a Petőfi-dalkör melyre városunk országgyűlési képviselői, a városi tanács a politikai pártok és a függetlenségi kör elnökségei, az öreg honvédek, a főiskolai ifjúság rendezőse és az ünnepélyeken részt vett delegáltak valamint a nagy közönség is hivatalosak lesznek és azt hisszük hogy ezen alkalommal, a midőn Márczius 15-dike, a szabadság napjának törvényhozási uton nemzeti ünnepé tétele már küszöbön van, — ez a dalestély nagyon fényesen fog sikerülni. — A dalestély rendező bizottsága dr. Varga Lajos alelnök vezetésével Kómlóssy Miklós, Márton Gyula, Szondy Lajos és Szathmáry György tagokból alakítottat meg kiknek neve és agilis tevékenysége már maga is kezességet nyújt a sikerhez.

Terjed a rühkór. A debreczeni VII. állategészségügyi körzetben fellépett a rühkór, ami miatt a körzet területébe zárlatot rendelt el a hatóság.

Az országjáró suhancz. A csendőrök a hortobágyi pusztán teljesen lerongyolódott állapotban elzülötten találták meg Bárdóczi Ferencz deési kereskedőtanonczot, aki még a múlt év nyarán eltűnt onnan. A fiu elmondta, hogy a gazdájától 5 koronát lopott és a büntetéstől félelmeben szökött meg. A félországot becsatangolta azóta. Hazatolonczolják.

Népesedés. Az elmúlt héten összesen 57 születést 35 fiu 22 leány és ezzel szemben 49 halálozást jelentettek be. Így a lakosság száma a héten természetes uton 8 al növekedett.

Tolvaj kereskedősegéd. Szombaton reggel 8 órs után Félegyházi János fűszerkereskedő elküldte Seres József nevű inasát 135 koronával, hogy az István gőzmalom raktárából lisztet hozzon. Alig lépett ki az üzletből az inas, mikor Tóth Sándor nevű rakoscsabai születésű segéd lámpást vett elő s azt mondta, hogy a pinczébe megy. Tóth a fiu után szaladt és a Kosuth-utca sarkán el is érte. A fiutól elvette a pénzt s azt mondta, hogy ő megy lisztért. Azután átadott az inasnak egy zárt levelet azzal, hogy abban husz korona van. Vigye el Deutsch Alberthez, hol már tudja, hogy azért tíz kilogramm veteménymagot kell adni. Az inas gyerek gyanútlanul adta át a pénzt és ment a levéllel Deutschhoz, hol azonban nem tudtak a veteménymag megrendeléséről. Persze a borítékban itt csak egy üres papír lap volt. Telefonáltak Félegyházinak, aki az egész dologból semmit sem értett. Az inast visszahívatta. Amikor Seres József elbeszélte aztán, hogy Tóth Sándor elvette tőle a pénzt és az üres levéllel elküldte másfelé, azonnal tisztában volt Félegyházy, hogy Tóth a pénzt zsebre

vágta. Addig fel sem tűnt a főnöknek, hogy Tóth hiányzik. Mikor az inas visszajött, ke-resték mindenütt, de nem találták. A lámpást is ott hagyta a pinczelejártnál Tóth, hogy az inast elérje. Félegyházy rögtön táviratozott Püspökladányba, hogy tartóztassák le Tóthot, ki valószínűleg a délelőtti gyorsvonattal Debreczenből elutazott. Délben már jelentették is Püspökladányban, hogy Tóth Sándort ott letartóztatták. A megkötött főnök Püspökladányba utazott, hogy a kereskedő segédet Debreczenbe hozassa.

Bortolvaj. Weinberger Bernát kereskedő pinczéjébe bemászott Ókrös Gyula csavargó és hozzálátott az italozáshoz. Mikor már torkig tele volt borral, az ott talált nagy bádögédényt teleeresztette és el akart surrani vele. De részeg lévén tántorgott, a házbeliek észrevették és elfogták.

Lopások. Az éjjel özvegy Fehér Istvánné hadházi ut 8. sz. a. lakosnő zárt ólából 6 darab tyukot, Szilágyi Jánosné Garai-utca 10. sz. a. lakosnő padlásáról pedig 28 korona értékű fehérneműt loptak el. A tettesek ismeretlenek.

Talált pénztárosa. A varga-utczán pénzzel telt zsebtárcza találtatott. Igazolt tulajdonosa átveheti a rendőrség büntügyi osztályán.

Zene-estély a Magyar-Király kávéházban. Napról-napra fokozottabb látogatottságnak örvendő, pompásan rendezett Magyar Király kávéházban ma este Kiss Béla teljes zenekarával hangversenyt tart. A figyelmes és előzékeny kiszolgálásról az előnyösen ismert Erős Jakab kávé gondoskodik.

Letzter József fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. Dr. Ujfalu-sy-ház. Állandó fényképiállítás a műterem kapubejárataánál lévő kirakatban látható.

Pénzkölcsönök jelzállogra, személyhitelre a legrovidebb idő alatt s legolcsóbb kamat mellett kieszközöl a 27 pénzintézettel összeköttetésben levő Rác Béla bankirodája. Többféle tartozásokat egy helyre, olcsóbb kamatu kölcsönre átkonvertál (egyest.) — Minthogy az ingatlan előzetes megbecsülése díjtalan és a legolcsóbb helyről lesz a kölcsön kieszközölve, igen sok felesleges költségtől és fáradozástól lesz megkímélve: mert ha figyelembe vétetik az, hogy egy százalék többlettel 25 év alatt már az egész felvett kölcsön tőke letörlesztetik; akkor ez alapon mindenki kiszámíthatja, mennyi takarítható meg az által, hogy a n. é. közönség részére nyitott Bankiroda közbenjárásával lett nyugodt kölcsöne megszerezve. — Bővebb felvilágosítást tartalmazó nyomtatványok mindenkinek ingyen adatik Debreczen, Csapó-u. 12. sz. a.

Megérkeztek az ujtöltésű villany zseblámpák Mentze Henrik ujdonságok áruházába 1 db 125, 2.—, 2.50 és 3.— frt. Utántöltés 60 kr.

A lehűtő, fájdalomcsillapító minden gyuladást megakadályozó, amely a gyógyulást kellemesen befolyásolja, szerezt meg Fragner B. cs. k. udvari szállító gyógyszerésznek Prágában az ő prágai háziköncsével a hirnét, hogy ezen háziszert kitűnő. A hirnét tartja magát és mindjobban terjed, amiért is használatát mindig többen veszik igénybe. Ezen szer a helybeli gyógyszerárakban is kapható.

Rövid pár nap alatt híre futott egész Debreczenben, hogy egy új iparággal gyarapszik városunk. Életrevaló vállalat létesült az első debreczeni esernyőgyár fölállításával, melynek kiváló izléssel előállított készítményeit megtekintheti a nagyközönség Merkle Soma üzletében, Piac-utca 50 sz. a. (megyeház mellett.)

A Polgári takarékszövetkezet hirdetésére felhívjuk olvasóink figyelmét.

Mulatságok.

Kefegyári munkások bálja.

A Falk-féle kefegvár derék munkásai, a saját bejegyzésű pénztáruk javára, az éjszaka tartották meg a báljokat. A Bika-díszterme zsufolásig megtelt. És a vidám párok, a Kiss Gyulák eleven zenéje mellett, virradtig járták a szép magyar tánczot. A jelenvolt hölgyek névsorát itt adjuk.

Asszonyok: Balázi Lászlóné, Juhász Józsefné, Kraszhánsky Mártonné, Böör Sándorné, Öry Györgyné, Szűcs Jánosné, Papp Ferenczné, Szegedi Gáborné, Darvas Sándorné, Kiss Gyuláné, Tóth Péterné, Török Istvánné, Szőke Józsefné, Varga Ferenczné, Alle Istvánné, Szabó Jánosné, Tóth Gáborné, öz. Ács Gáborné, Laboncz Mihályné, öz. Vad Jánosné, Tóth Jánosné Tasi Ferenczné, öz. Szathmáry Istvánné, Fogarasi Imréné, Szabó Mihályné, Tokaji Ferenczné, Sütő Sándorné, Kerékgyártó Andrásné, Dikter Györgyné, Varga Istvánné, Weisz Sámuelné, Papp Károlyné, Jantó Lajosné, Darvas Lajosné, Győrffy Józsefné, Juhász Gáborné, Porhammer Károlyné, Farkas Vilmosné, Kujbos Mihályné, Luczy Istvánné, Józsa Lajosné, Győri Jánosné, Dul Józsefné, Nagy Mihályné, Bisánszky Jánosné, Leskó Istvánné, Farkas Jánosné, Gyarmati Jánosné, Kótor Károlyné, Mester Sándorné, özvegy Kovács Andrásné, Varga Lajosné, Kerékgyártó Mihályné, Pécsi Imréné, Árva Istvánné, Béres Istvánné, Tóth Istvánné, Hajdu Jánosné, öz. Szalóki Istváné, Jóna Istvánné, Rigó Balázná, Kis Jánosné, Tóth Jánosné, Serbán Jánosné, Forray Gáborné, Prajzanski Jánosné, Bíró Jánosné, Zsupos Józsefné, Varga Istvánné, Pál Jánosné, Diószegi Jánosné, Antal Gáborné, öz. Tasy Ferenczné, Barta Jánosné, Ladányi Gáborné, Lovassy Imréné, Fülöp Jánosné, Kozma Istvánné, Nagy Jánosné, Varga Jánosné, Csapó Jánosné, Kis Jánosné, Orosz Józsefné, Gerőcz Andrásné, Mónus Andrásné, Pipó Mihályné, Kalász Ödönné, Schwartz Dezsóné, Nagy Bébiné, Vincz Józsefné, Csóka Pálné, Molnár Lajosné, Soós Gáborné, Szunyog Lászlóné, Ecsedy Ferenczné, Waszil Gyuláné, Gyulai Józsefné, Mezei Imréné, Kiss Józsefné, Tóth Gáborné, Horváth Pálné, Gacsárdi Sándorné, Ambrus Józsefné, Dézsi Jánosné, Gergely Jánosné, Maroscher Jánosné stb.

Leányok: Dull Eszti, Győri Juliska, Bisánszky Mariska, Nagy Erzsike, Németi Mariska, Gyarmati Erzsike, Faragó Juliska, Rác Piroka, Rác Eszti, Kovács Erzsike, Kovács Juliska, Fazekas Juliska, Vértesi Erzsike, Varga Mariska, Szabó Eszti, Tóth Zsuzsika, Tóth Eszti, Marósi Margitka, Lőrincz Annuska, Kiss Juliska, Kiss Rózsika, Kovács Eszti, Szalóki Erzsike, Kovács Erzsike, Bónis Ilonka, Kiss Erzsike, Kiss Eszti, Popovics Juliska, Csorván Karolina, Fülöp Józsi, Szódényi Juliska, Barta Etus, Szexeres Margitka, Becsei Margitka, Dankó Annuska, Pál Zsuzsika, Diószegi Eszti, Barta Mariska, Reszegi Margitka, Barta Sárka, Ladányi Erzsike, Ladányi Zsuzsika, Lovass Bösko és Mariska, Fülöp Eszti, Kiss Francziska (Báránd), Szabó Rózsika, Szabó Juliska, Ács nővérek, André Eszti, Lencsés Mariska, Vad Juliska, Török Juliska, Bihari Mariska, Szatmári Erzsike, Fényes Juliska, Szabó Juliska, Szigeti Eszti, Nagy Juliska, Nagy Sárka, Gulyás Mariska, Bancsi Zsuzsika, Szabó Juliska, Szabó Erzsike, Tokai Eszti, Sütő nővérek, Gombos Juliska, Kerékgyártó Erzsike, László Juliska, Kulín Eszti, László Eszti, Papp Zsófia,

Weisz
Sárka,
hász Ju
Elek Er
Kiss Ró
tike, Ba
meti Ma
Bíró Ju
rek, Bö
zsika, S
Mariska,
zsika,
zsike,
Eszti,
Kovács
Rózsika,
Rózsika,
Borsos
Vass Ju
Kiss M
Benka
Zsófia,
nővérek
Barta K
tike, We
Mariska,
Lakatos
nuska.
Vida n
Margitka
Miskolcz
nővérek,
Kerékgy
160 pár

Bé
pokban
gatásra,
gével a
zet kén
kiterjes
vámter
1917-re
odázní,
ban cs
helyez
czimü
kísérlet
kerle v
lenség
megkez
fogja r

A
Bu
zatos h
lenségi
történe
szülőbe
a bécsi
nak. A
progra
mert a
adott t
ellenzé
feladás
pon áll
égben
csoló
minden
amely
Bu
bizotts
tart üle
Gyula

Weisz Margitka, Szoboszlai Mariska, Gulin Sárika, Boda Mariska, Ökrös Zsuzsika, Juhász Juliska, Kiss Juliska, Gyulai Mariska, Elek Erzsike, Nagy Eszti, Kiss Eszti, Kiss Rózsika, Cséki nővérek, Harangi Eszti, Balázs nővérek, Palóci Mariska, Németi Mariska, Budai Erzsike, Nagy Juliska, Biró Juliska, Recskés Erzsike, Varga nővérek, Bőr nővérek, Pap Erzsike, Szücs Rózsika, Szegedi nővérek, Nagy Mariska, Kozma Mariska, Nemes Juliska, Parhammer Zsuzsika, Új Eszti, Tóth Juliska, Herli Erzsike, Botka Juliska, Nagy Mariska, Kiss Eszti, Rományi Juliska, Török Juliska, Kovács Juliska, Szatmári Eszti, Szatmári Rózsika, Szöke Mari ka, Varga Irma, Varga Rózsika, Molnár Eszti, Djacsek Zsuzsika, Borso Erzsike, Kiss Juliska, Nemes Rózsika, Vass Juliska, Kiss Rózsika, Kiss Eszti, Kiss Mariska (Báránd), Almási Juliska, Benka Erzsike, Dózsa nővérek, Boldizsár Zsófia, Borso Juliska, Baisi Rózsika, Deli nővérek, Gerúz Juliska, Matolcsi Eszti, Bartá Klárka, Grell Margitka, Kovács Eszti, Weisz Rózsika, Szöke Juliska, Szegedi Mariska, Báloga Zsuzsika, Szöcs Rózsika, Lakatos Juliska, Hári Erzsike, Novák Anuska, Szunyog Mariska, Úszó nővérek, Vida nővérek, Jenei nővérek, Szalontai Margitka, Gyulai Erzsika, Mezei nővérek, Miskolczy Juliska, Szekeres nővérek, Szilágyi nővérek, Nemoda Anna, Dézsi nővérek, Kerégyártó Eszti stb. Az első négyest 160 pár tánczolta.

TÁVIRATOK.

Wekerle az előtérben.

Bécs, február 25. A király a napokban Wekerle Sándor kívánja kihallgatásra, aki a szabadelvűpárt segítségével akar kormányt alakítani, a helyzet kényszere folytán a választói jog kiterjesztésébe belemegy, az önálló vámterület felállítását azonban csak 1917-re tervezi és lehetőleg el akarja odázni. A katonai reformok terén azonban csak lényegtelen engedelményeket helyez kilátásba. A bécsi N. Fr. Presse című ujság azt írja, hogy Andrássy kísérletei hajótörést szenvedtek, Wekerle van az előtérben, mert a függetlenség pártban a bomlási folyamat megkezdődött és a meghasonlás szét fogja robbantani a szövetekezést.

Az álbírek megczáfolása.

Budapest, február 25. Azok a célzatos híresztelések, mintna a függetlenségi és 48-as pártbav surlódások történtek volna és szakadás lenne készülöben, teljesen alaptalanok és csak a bécsi sajtó tájékozatlanságára vallanak. A 48-as párt nem is törekszik programját teljesen keresztül vinni mert az ország nem a 48-as pártnak adott többséget, hanem a szövetekezett ellenzéknek. A 48-as párt tehát elfeladás nélkül támogat olyan 67-es alapon álló kormányt is, smely a szövetegekben benne van. A helyzet parancsoló kényszere az, hogy a 48 as minden olyan kormányt támogasson, amely elveinek valósítja is meg.

Budapest, február 25. A vezérőbízottság vasárnap délelött 10 óraker tart ülést, amelyen jelen lesz Andrássy Gyula is, és jelentést tesz bécsi utjáról.

Megakadályozott merénylet.

Pétervár, február 25. A rendőrség vakmerő merényletet leplezett le. A nihilisták azt tervezték, hogy léghajón szállnak fel és onnan fognak bombákat ledobálni a Carskoje-seloban levő czári palotába. A léghajót megtalálták és lefoglalták. Számos letartóztatás történt.

Megtámadott választások.

Budapest, február 25. Ma felt le a kérvényezési idő, amely alatt meg lehet támadni a követválasztást. Beadtak 24 kérvényt, a többek közt Tisza István, Sándor János, Dániel Gábor és Eszterházy Kálmán megbízó levelei ellen.

Terménytőzsdé.

Schvarcz E. debreczeni bizományos távirati jelentése.

Budapest, 1905. február 24.

Készáru üzletelen.

1905. októberi buza	17.60.—62
1905. áprilisi buza	20.—02
májusi buza	19.88.—90
októberi rozs	14.10.—12
1905. áprilisi rozs	15.66.—68
októberi zab	12.24.—6
1905. áprilisi zab	15.06.—08
1905. májusi tengeri	14.96.—98
juli	14.94.—96
szeptemberi tengeri	—
1905. augusztusi repce	22.80.—90

Nyilttér.*

Nyilatkozat.

A tegnapi e helyen megjelent nyilatkozatomra vonatkozólag ezennel kijelentem, hogy Óváry József urra való megjegyzésem tételével semmi ok nem forgott fann.

A mai napon a köztem és Óváry József ur közötti társas viszony megszűnt és Óváry József ur a czég kötelékétől ugyan csak a mai nappal kilépett.

Bilkei Dezső.

Nyilatkozat.

Székely Imre a „Dongó“ szerkesztője elvakult dühében mint előbb a „Több hitk. tag“ aláírású cikkk, úgy most valami „Nyilt levél“ szerzőségét reám akarja kenni. Ezekre a rémlátásokra csak az a megjegyzésem, hogy én az ő kéréseinek engedve jó szívűségből öt esztendőn át mult év végéig hétről hétre dolgoztam lapjába. Azonban a háladatosság legelemibb követelményeinek is fityet hanyó támadásai megtorlására tentát és papirost eddig sem pazaroltam, ezután sem fogok.

Debreczen 1905. febr. 26.

Burger D. József.

* E rovatban közlöttékért nem vállal felelős séget a Szerk.

MATTONI FÉLE
BUDAI
KESERUVIZ
legjobb hajtószer.
Kapható minden gyógyszerárban és fűszerkereskedésben.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Mennyasszonyi kélengye

vászon, szőnyeg

Férfi és női fehérnemű.

Női divatáruk.

Határozott árak.

Értesítés.



Értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy 1866. év óta fennálló

hentes és csemege üzletemben

1905. évi márczius 1-től kezdve naponta kapható lesz friss sertéshus, zsirnak való friss háj, szalonna stb. hentes árak.

Továbbá minden nap friss főzésű prágai és kassai sonka és naponta frissen készített virsli, szafaladé és mindennemű bel- és külföldi mintára saját készítésű

hideg felvágottak

kaphatók.

Magamat a nagyérdemű közönség becses pártfogásába továbbra is ajánlvam maradtam tisztelettel

BENES W.



Uj!

Cook és Johnson

amerikai szab. tyukszemgyűrűje.

A jelenkor legjobb és legbiztosabb szere, nagyszerű hatással és azonnal fájdalommegszüntető.

Kapható Ausztria-Magyarország minden gyógy szertárában, 1 drb borítékban 20 f., 6 drb cartonban 1 kor. postai küldéssel 20 f.-el több.

Főraktár Magyarországra:

Török József gyógyszerára

Budapest, VI. Király-utca 12.

Központi raktár Ausztria-Magyarországra:

„Zum Samariter“, Graz.

Értesítés.

Miután a hajdudorogi gör. kath. iskola tervrajza és költségvetése a hajduvármegye építészeti hivatala által jóvá nem hagyatott, ennél fogva a márczius 2-ára hirdetett árlejtés nem tartatik meg s kéretnek a pályázók meg nem jelenni.

Hajdudorog, 1905. febr. 24.

Ujhelyi Andor

iskolaszéki elnök.

Mérnöki irodánkat Debreczenben

Bank-palota, I. fölépcső, II. emelet
28. szám alatt

megnyitottuk.

Sipos és Szász

⇒⇒⇒ mérnökök. ⇒⇒⇒

Női divattermünket

ujjonnan szervezve

M^{me} Biró L.

fővárosi női szabó mester vezetése
alatt f. év

Márczius hó 1-én

nyitjuk meg.

Megrendeléseket a tavaszi sze-
zonra érkezett újdonságokból már
is elfogadunk.

Kiváló tisztelettel

Bosznay J. és Társa

női divat áruháza.

Meghívás.

A debreczeni kerületi betegsegélyező pénztár

f. évi márczius hó 5 én délelőtt 10 óraker
Hajdúvármegye székházának nagytermében

rendes közgyűlést

tart, melyre a közgyűlési kiküldöttek
tisztelettel meghívattak.

TÁRGYAK:

1. Az igazgatóság pénztári jelen-
tése és a számadások előterjesztése.
2. A felügyelő-bizottság jelentése
s a felmentvény iránti határozat.
3. Az igazgatóság kiegészítése.
4. Felügyelő bizottság megválasz-
tása.

5. Választott bíróság megválasz-
tása. — Indítványok.

Debreczen, 1905. febr. 24.

Az igazgatóság.

Netáni indítványok a közgyűlés előtt
8 nappal az elnökségnél írásban nyujtan-
dók be.

Tavasznnyiltával

van szerencsém köztudomásra hozni,
hogy a vagon-gyár háta mögötti 44.
kat. hold kitünő szőlő telepnek való
legelő földemet kisebb és nagyobb
parcellákban rendkívül előnyös fizetési
feltételek mellett kiosztom.

A tulajdonos

Teleki-utca 5.

Okleveles tanítónő

német, francia, angol, zón-
gora, rajz órát ad akár házhöz
megy, akár saját lakásán.
Ha házhöz megy _____

óránként 80 fillér

máskülönben 60 fillér.

Értekezhetni lehet Nap-utca 13.
sz. alatt **Deák Józsefnénál.**

Árlejtési hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város által a tulajdonát képező „Pavillon“ gya-
logsági laktanya telepen emelendő pótraktár felépítésénél teljesítendő építési
munkák biztosítára zárt-ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

Az előállítandó munkák a következő összegekkel vannak elő-
irányozva:

1. Föld, kőmives és elhelyező munkák	kor.	6010·31
2. Ács munkák	„	2095·94
3. Bádigos munkák	„	576·20
4. Tetőfedő munkák	„	572·60
5. Asztalos munkák	„	54·00
6. Lakatos és mázoló munkák	„	1668·08
7. Üveges munkák	„	55·12

Összesen kor. 11031·25

azaz tizenegyezerharminczkét korona 25 fillér.

Ajánlatok tehetők az egyes munkanemekre vagy az összes mun-
kákra együttesen.

A versenytárgyaláson részt vehet minden szabályszerű képesi-
tással bíró iparos vagy vállalkozó.

Minden ajánlatot tevő köteles a pályázat tárgyát képező munka
előirányzati összegének megfelelő 5% bántépénzt készpénzben vagy óvadék-
képes értékpapirokban a városi házipénztárnál 1905. évi márczius hó 13-ik
napjának délután 5 órájáig letenni és az arról szóló letéti-jegyet ajánlatához
csatolni.

Az ajánlatba hozandó engedmény számmal és betűvel olvashatóan
kiirandó és ajánlattevő tartozik ajánlatában kijelenteni, hogy a tervezett
költségvetést, vállalati feltételeket és a helyi viszonyokat ismeri, és azokat
magára nézve kötelezőnek elfogadja.

A kellően felszerelt írásbeli zárt-ajánlatok **1905. évi márczius hó
14 ik napjának délelőtt 10 órájáig** a polgármesteri hivatalnál nyujtandók be.

A beérkezendő ajánlatok ugyanaz nap délelőtt 11 óraker a város-
ház nagytermében nyilvánosan felbontatnak.

Elkészve beadott, kellően fel nem szerelt távirati- vagy utóajánlatok
figyelembe nem vehetők.

A városi tanács fenntartja magának azon jogot, hogy a beérkezett
ajánlatok között szabadon választhasson vagy azok mellőzésével a munkák
biztosítására más uton intézkedhessék.

Minden ajánlattevő ajánlatának felbontásától számított 30 napi
időtartam leteltéig kötelezettségben marad.

A tervek, költségelőirányzat és vállalati feltételek a mérnöki hiva-
talban a hivatalos órák alatt megtekinthetők, — hol a kívánt felvilágosítá-
sok is megadatnak.

Debreczen, 1905. évi február hó 20-án.

Városi Tanács.

Uj!   Uj!

Megnyilt a

Maradék áruház

Kossuth-utoza 15.

Most kerülnek eladásra

legfinomabb derék fűzők (mieder) eze-
lőtt 2, 3 és 4 forint, **most fél áron alul.**
Gyönyörű női ingek 60 krtól kezdve,
divatos női Blousok, felső és alsó
szoknyák, Galosnik, esernyők, férfi
ingek, mindenféle czipők, kalapok,
nyakkendők, bőr kesztyűk, övök, köté-
nyek sat. sat. **minden elfogadható áron**

Székely Jenő és Társa utódai

Kossuth-u. 15. sz., a gyógyszerertárral szemben.

Uj!   Uj!

Egy üzlet berendezés eladó.

AZ AL
DEBRECZE

Elfoga

4% ka

Kölcs

váltókr
rokra.
intézet

Óvadék

vállalk
koknak

Törlesz

földbirt
a legelő

Minde
vesen szol

Ra

czég
közön
os

fér

ki

A
külföl
sima
és k

valam
Trikó
ben m

most
árban

Schöberg Vilmos és Társa brassói posztó gyárosok készítményei
dus választékban.

Övökönk az utánzatoktól

Me

R



INDRA TEA

a legjobb és legfinomabb tea a világon! Melange a legfinomabb és legerősebb china, ceylon- és indiai teákból, kapható a jobb fűszer- csemege kereskedésekben és a grogueriában. — Nagybani szétküldés: **Indra tea import company, Triest.**

**Az Alföldi takarékpénztár
DEBRECZENBEN, Piacz-utca saját ház.**

Elfogad betéteket

4% kamatozás mellett.

Kölcsönöket nyújt

váltókra, kötelezvényekre, értékpapírokra, valamint helybeli és vidéki pénzintézetek részvényeire.

Óvadékkölcsönöket ad

vállalkozóknak, bérlőknek, hivatalnokoknak.

Törlesztéses kölcsönök

földbirtokokra és házakra
a legelőnyösebb feltételek mellett.

Mindenemü felvilágosítással szívesen szolgál

az intézet ügyvezetője.

Az üzlet teljes felosztása miatt

hatóságilag engedélyezett

végkiárulás

Szifft Aladár

Piacz-utca 24.

Miután a kiárulás már csak rövid ideig tart, azért az összes még raktáron lévő áruk

minden áron

végkiárúsítottatnak.

Árlejtési hirdetés.

Árlejtést hirdetek a vezetésem alatt álló orsz. tanítói árvaház fiú növendékeinek 1905. 1906. és 1907. években szükséges téli és nyári ruháinak szállására.

A résztvenni óhajtok a szerződési feltételeket, ruhamintákat az árvaház irodahelyiségében minden köznap d. e. 9—12 ig megtekinthetik.

Árlejtési kívánók mutathatnak be maguk is mind a téli, mind a nyári ruhára alkalmas mintákat, csak hogy azoknak **hazai gyártmány**nak kell lenni és ez származási bizonyítvánnyal igazolandó.

Az árlejtés **február hó 28 án d. e. 9 órakor** az árvaház irodahelyiségében fog megtartani, melyre az árlejtési kívánókat azzal hívom meg, hogy árlejtés előtt biztosítani 400 kor. bantpénz teendő le és az árlejtésben csak képesített és önálló szabó üzletre bíró iparosok vehetnek részt.

A végleges határozatok a minták elbírálása után a szerződés jóváhagyásával a Vadas és Közokt. Ministerium mondja ki.

Debreczen, 1905. febr. 5 én.

Kozma László
árvaházi igazgató

Debreczen iparának fejlődését

mi sem bizonyítja jobban, mint az a körülmény, hogy elsőrendű munkaerők telepednek meg minden szakmában. Ezt azon alkalmából mondjuk, hogy a **Kossuth-utca 8. szám alatt** Angol szabóhoz czinzett férfi ruha üzlet nyílt meg rövid idővel ezelőtt. Az üzlet tulajdonosa **Rosenberg József** igazi elsőrendű munkaerő, több éven át parisi, londoni és new-yorki elsőrangú műhelyekben foglalkozott. A világlátott iparos most Debreczenben érvényesíti külföldön szerzett tapasztalatait. Az idei tavaszon már bizonyára az általa készített elegáns öltönyöket fogja viselni

városunk előkelő közönsége.

Új női divatterem.

Van szerencsém értesíteni a n. é. hölgyközönséget, hogy a Bosznay J. és Tsa cégétől kilepek és **márczius 1 évél a József kir. herczeg utca 6 ik sz. alatt** egy a mai kor igényeinek megfelelő

női divattermet

nyitok.

Elvállalok minden e téren előforduló angol, francia faogant és confectiót.

Előnyös összeköttetésem lehetővé tesz a legegánsabb toillettek szolid és jutányos előállítását.

Máshol vásárolt keiméket is elvállalok. Gyászruhákat 8—12 óra alatt elkészitek.

Úrhölgyeknek külön, állandó szabászati tanfolyam áll rendelkezésükre.

Kiváló tisztelettel

Györffy Károly
női-szabó.

Ranunkel H. és Fia

posztó nagykereskedő
cég Piacz-utca 19. szám alatt, a t. közönség igényeit kielégítendő, külön osztályt vezetett be kizárólag

férfi divat szövetek

kicsinybeni eladására.

A tavaszi legújabb divatu bel- és külföldi szövetek, u. m. szines és sima kamgarnok, cheviottok, fekete és kék Chochmenek, fényposztók, valamint egyenruházati posztók és Trikók, mindenféle szín és minőségben meglepő dus választékban már most megérkeztek és eredeti gyári árban kicsinyben is kaphatnk.

Schoberg Vilmos és Társai brassói posztó gyárosok készítményei
dus választékban.

Schoberg Vilmos és Társai brassói posztó gyárosok készítményei
dus választékban.

Legjobb vetőgép ma a világhírű

eredeti

Melichár-féle páros soru „UNICUM-DRILL“

kizárólagos raktár és képviselő:

Rá h m e r S á n d o r n á l

Piacz-utca 26. (Nagytrafik-udvar.)

Övökadjunk az utánzatoktól!

Övökadjunk az utánzatoktól!



A hajdúmezei méhészszövetlet

megbizott elárúsítója

DEUTSCH LAJOS

fűszerkereskedő, Piacz utca 38.

1 kiló 60 krajczár.

A Polgári Takarékos és Segélyszövetkezet

IX. évtársulatába beiratkozások és felvételek **mulasztási illeték felszámítása nélkül** február hó végéig eszközölhetők.

A szövetkezet tagjainak a legutóbbi négy évi ciklus alatt 72611 K 44 f. hasznot eredményezett, melyvel a törzsbetétek teljes 6% kamatoztatását biztosította.

Nyolczéves törlesztéses jelzálogi, valamint személyi hitelre kiadott kölcsöneit a közönség meglepően nagy mértékben veszi igénybe.

A kölcsönkamatoknak a heti betétekkel egyszerre s egy összegben lehetővé tett fizetése, továbbá az utólagos kamat elszámolással engedélyezett kölcsönök a hiteltkereső közönség nagy kényelmére és előnyére szolgálnak.

Az igazgatóság legújabb határozata szerint 2000 koronán felül kölcsönöknél a 6% kamaton túl **semminemű kezelési illeték nem számíttatik**, valamint elhárított a betevők azon hátránya, hogy felszámolt betéteiket a rendes közgyűlés megtartásáig gyümölcsözetlenül visszatartották, amennyiben az igazgatóság határozata szerint **ezután a felszámolt évtársulat betétei után a kifizetésig kamat megterítést fog nyújtani.**

Bejelentések a IX. évtársulatba naponként 9-től 12-ig, délután 3-5-ig eszközölhetők az intézet Piacz-utca 83. szám alatt levő hivatali helyiségében.

Eladó ház

A főpiacchoz egészen közel levő mellék utcában egy

teljesen modern, öt szobát és hozzá tartozó mellék helyiségeket, továbbá külön

udvari két szobát és konyhát magában foglaló ház, melynek udvarán istállónak is használható külön álló épület és jó ió vizű kút is van,

kedvező fizetési feltételek mellett szabad kézből **eladó.** Czim megtudható e lap kiadóhivatalában



Mindenféle hangszer részletfizetésre.

Komáromi M. műhangszerkészítő és kereskedő

Debreczen, József k. herceg-u. 2. sz. Bika szálloda mellett.

Zongora nagy raktár! a legkitűnőbb Thék Endre az elismert hazánk legnagyobb és legjobb Zongorái és más hírneves gyártmányok.

Czimbalom nagy raktár! és mindenféle hangszer és azok alkatrészei, legnagyobb hangszer műhely, hol új hangszerek készítése és javítást elfogad. — A legmegbízhatóbb hangszer üzlet.

Zongora hangolást vidéken is teljesít, kérem a zongora művészek figyelmét. — Régi hangszert veszek és becsérellek.

Jön a Farsang, itt a Leányvásár,

hogy elkeljen, **szeplőt** ne viseljen. Minden bőresunyaságot, szeplőt, májfoltot, vimeidit levesz az arczról és a bőrt **alabástromszerűen széppé teszi** a már Debreczenben is híres kedvelt **KUN-féle Matild arczenőcs, Matild Crém, Matild Szappan, ártalmatlan puder** és nemfogó észrevehetetlen **hajfestő (restorer.)** Sem ólmot, sem higanyt nem tartalmaz. Tessék megpróbálni, ha nem használ **árát** minden **kibuvó nélkül vissza adom.**

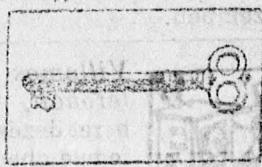
KUN ISTVÁN, gyógyszerész,

műlaboratoriuma, Laboratoire Cosmetique „Matilde“. (Alapított a hasonló nevű parizi labororium mintájára 1895-ben, Budapesten.) Gyártelep: Ungvár, saját ház. Kapható: Budapesten **Töröknél**, főraktár: **Tóth Béla** gyógyszerésznél, Tisza-palota. És az ország összes nagyobb gyógyszerésztárában.

Schicht-Szappan



legjobb, legkiadósabb s ennél fogva legolcsóbb szappan. — Minden káros alkatrésztől mentes.



Mindenütt kapható!

!!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht“ névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!!

A Debreczeni Helyi Vasút Részvénytársaság

folyó évi márczius 11-én délelőtt 11 órakor

a Kereskedelmi akadémia dísztermében tartja **XVIII. rendes évi közgyűlését,**

melyre a t. részvényesek ezennel meghivatnak.

TÁRGY:

1. Az igazgatóságnak az 1904. évről szóló üzleti jelentése ugyszinte erre vonatkozólag a felügyelő-bizottság jelentése.
2. Az 1904. évi mérleg előterjesztése, az igazgatóság és felügyelő bizottság részére a felmentvény megadása.*
3. Osztalék meghatározása.
4. Igazgatósági tagok és felügyelő bizottság választása.

Az igazgatóság.

* A mérleg és zárszámadások a társaság irodájában ki vannak téve és az érdeklődők által megtekinthetők.

Apró hirdetések.

10 szóig 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

1 üveg Érmelléki ó 24 kr., **1 üveg Ezerjó ó** 24 kr., **1 üveg Rizling 4 éves** 32 kr., **1 üveg Villányi siller ó** 26 kr., $\frac{1}{2}$ liter Jamaika rum 40 kr., 1 dkg. Császárkeverék tea 5 kr., 1 üveg Finom gyógycognac 10, 25, 35, 45, 55, 75, 1.—, 1.25, 1.50, 2.—, 1 kg. Nagyszemű szilva 10 kr., 1 kg. Házi lekvár 20 kr., 1 liter Petroleum 16 kr., 1 doboz Király pemete-fübonbon 10 kr., 10 dkg. Törmelék csokoládé 10 kr., 1 kg. 4 fajból vegyített kávé 1.20 kr., 100 kg. Száraz cseriőgyfa 1 frt. Merkli Ferencznel, Fűvészkert-u. 14. sz. Telefon 374 sz.

1 kg. szép mazsola 36 kr. **1 kg. papir héjú dió** 20 kr. **1 kg. boszniai szilva** 10 kr. **1 kg. családi kávé** 1 frt 20 kr. Kertész Miklós fűszer üzletében, Csapó-u. és kenyér piac sarkán.

Borsy-féle pemetefü-cukor, köhögésnél a legjobb cukorka, 1 doboz 20 fillér. — Kapható (Főraktár Borsy és Farkas fűszerüzletében) Budei cukrászda, Jósa és Jóna drogueriájában.

Óra javítás szakszerűen és olcsóbban mint bárhol csak is Kurián Gyula órásnál Debreczen, Piacz-u. 42.

Hajfonatok, czopfok, női parókák, einlag hajbetétek a legjutányosabban kapható Boczán Ferencz fodrásznál, Hatvan u. 2. sz. Kifésült női hajat veszek.

Eltört szemüvegeket, vagy zwickert olcsón kijavít és újat is rendkívül olcsón ad Főgel órásoptikus, Piacz-utca 75. Bank palotával szemben.



Villamos csengők, telefonok, villámhárítók berendezését minden terjedelemben, javítását és évi gondozását legjutányosabban és jótállás mellett eszközli **Földvári L. debreczeni első Elektrotechnikai vállalata** Kossuth-utca 1. szám

(az udvarban.) **Villamos felszerelések, zseblámpák, kerékpárok és alkatrészek** raktára. Képes árjegyzék ingyen. — Telefon-szám 168.

60 lóerejű 2 éves malomgép jutányos árban eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Tanuló fölvetetik Ullmann Salamon fűszer üzletében Piacz-u. 70.

Tanuló leányok fölvetetnek az első debreczeni esernyő gyárban Piacz-utca 50. sz.

Gazdasszonyi állást keres egy özvegy asszony szerény föltételek mellett egy magányos polgár emberhez. Czim a kiadóba.

Szép munkáju czakni és fehér himzönők fölvetetnek. Füstös Testvérek

Kiadó Morgó-utca 19. sz. a. május 1-től szép, modern két szoba, előszoba, konyha, spazból álló udvari lakás. Ugyanott egy eredeti Singer varrógép olcsón eladó.

Ekszer- és óra javításokat legolcsóbban vállal Pintér Gusztáv órá- és ékszerész Piacz-utca főtözsde mellett. Ugyanott ezüst sarkantyuk legjutányosabb árban kaphatók.

47 hold fekete föld tanyával, Homok-kert mellett hat holdas hizláló és negyedfél hold ondódi föld eladó. Czim a kiadóban.

Eladó egy alig használt disznóbőr ernyővel ellátott hintó 2 és 4 lóhoz. Bővebbet Füstös Testvéreknél.

Rőfös szakmából fiatal segéd azonnal belépésre kerestetik ovadékkal. Czim a kiadóhivatalban.

Czipőfelsőrész készítésre ragasztó és tűzzőző fölvetetik. Czim a kiadóba.

Kórház utca 17. sz. ház eladó. Ugyanott 19 hold újföld kiadó.

Órák, ékszerek minden kivitelben legolcsóbban csak is Kurián Gyula órá- és ékszerésznél Debreczen, Piacz-utca 42.

Kiadó lakás. Hat, esetleg négy tágas szobából álló kényelmes, egy éves építésű utcai lakás május 1-től kiadó Darabos-utca 33. sz. a. Értekezni lehet az ott lakó tulajdonossal.

Egy igen tisztességes nő ajánkozik gazd asszonynak egy magányos polgárhoz vagy iparoshoz. Czim a kiadóban.

Drága anyukám! Ugye csak rossz hozzám hogy nem ír. Tudtam hogy ezt akarja mihelyt átadtam levelét, de erről még beszélünk. El nem hagyom soha erről ne is beszéljen. Ijon hamarosan. — Kezeit csókolja: Rossz fia.

70 kr. egy óra tisztítás és javítás Pintér Dezső órásnál, Szent Anna-utca 2. szám. Tanuló fölvetetik.

Rákócziról és a kuruczokról megjelent könyvecske (Írta Dr. Boldizsár Kálmán) 10 kr. leszállított árban kapható a kiadóhivatalban. Megrendelhető a kihordó asszonyoknál is.

1000 darab levélboríték, tetszés szerinti czég, nyomással 2 forintért megrendelhető Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában. Piacz u. 47. Telefon 18.

Egy tisztességes, de nagyon szegény család. anyja könyörög a nemes szívi uri közönséghez, hogy a lakásán elvégezhető mosást, vasalást, mit éveken át grófi házakhoz végzett a fővárosban, (kis gyermekektől eljarni nem tud) vagy bármi munkát könyörülők volnának szívesek adni, a legcsekélyebb árért is elvégzi a leghálásabb szívvvel, ugyanott czipő javítások is elfogadtatnak, a házhoz érte meg és haza is viszi, a nemes szívi uri nők mielőbbi kegyes pártfogását esedezi Erdélyi Károlyné II. Hajó utca 24.

Angolul beszélő kerestetik, ki hetenként néhány órát az angol beszédben társalogni képes és hajlandó volna. Jelentkezni e lap kiadóhivatalában.

Egy tőzsde megvételre kerestetik. Czim a kiadóhivatalban.

Üzleti könyvek félárban kaphatók Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Piacz-utca 49.

Egy 100 katasztrális holdas birtok, elsőrendű fekete föld, 5000 frtot érő gazdasági épületekkel ellátva, egy tagban eladó 26500 frtért. Ajánlatok a kiadóhivatalba keretnek.

A gyomor

egészségben való megőrzése

főleg az emésztés megtartásán, előmozdításán, szabályozásán és az elhanyagolt székrekedés elhárításán alapul. Egy kipróbált, a keresettek közül a legjobb és hatásos gyógyfűvekből gondosan előállított étvágy-éléségitő, emésztés előmozdító és enyhén levezető háziser, mely a mértéktelenség ismert következményeit, *híbas diét, meghűlés és elhanyagolás által előidézett székrekedést, mint gyomoréget, szélszorulást, mértéktelen savképződés és görccserű fájdalmakat csillapítja és megszünteti, az a dr. Rosa-féle gyomorhalszam, Fragner B. prágai gyógyszerárból. Fél üveg 1 kor., egész üveg 2 kor.*

FIGYELEM! A csomagolás minden részén a törvényileg bejegyzett védjegy van.

= RAKTÁR: =

FRAGNER B. cs. és kir. udv. szállító
a „Fekete sashoz” Prága, Kleinseite 203.
Nerudagasse sarkán.
Postai szétküldés naponta.

2 kor. 56 fillérnek előre való beklüldése után egy nagy üveg és 1 kor. 50 fillér beklüldése után egy kis üveg bérmentve küldetik meg Ausztria-Magyarország bármely részébe. — Raktár: Ausztria és Magyarország gyógyszerárjaiban. . .
Főraktár:
TÖRÖK JÓZSEFNÉL, BUDAPEST.

Louison selyem 55 és 69 kr.

Csak rövid ideig tart.

Minden elfogadható árban lesznek eladva
női ruhaszövetek és mindennemű
rőfös és rövidáru cikkek. ==

Siessenek vásárolni.

Maradék áruház

Piacz-utca 19. szám. (Tisza palotával szemben.)

Blous selymek igen olcsók.